

Zasebna potrošnja

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 1/2004

str. 13

	Stopnje rasti na letni ravni, realno v %						
	QI 02	QII 02	QIII 02	QIV 02	QI 03	QII 03	QIII 03
Zasebna potrošnja ¹	1.3	0.6	1.0	1.4	2.5	3.3	3.1
Potrošnja gospodinjstev ¹	1.2	0.5	0.9	1.3	2.4	3.3	3.2
Potrošnja NPISG ¹	5.1	4.8	4.4	7.1	5.0	4.4	1.5
Dohodek gospodinjstev ^{2,3}	3.3	4.0	3.0	1.5	1.4	2.9	2.2
Dolgoročna posojila prebivalstvu (stanje konec obdobja) ³	-0.4	0.1	0.8	0.9	1.8	3.2	4.4
Varčevanje prebivalstva v bankah (stanje konec obdobja) ³	22.6	19.3	15.2	5.1	4.9	5.4	6.8
Uvoz proizvodov za široko potrošnjo ^{3,4}	0.7	-6.9	2.8	1.2	-2.2	3.1	5.0
Vrednost prodaje v trgovini na drobno ³	10.5	6.4	10.0	9.7	4.2	6.2	4.7
Bruto domači proizvod (BDP) ¹	2.4	3.0	3.2	3.1	2.2	2.1	2.3
Prispevek zasebne potrošnje k rasti BDP (v odstotnih točkah)	0.7	0.3	0.6	0.8	1.3	1.9	1.7

Viri podatkov: SURS, AJPES, MF, BS, preračuni UMAR. Opombe: ¹v stalnih cenah 2000, ²podatek vsebuje neto plače ter transferje posameznikom in gospodinjstvom, ³deflacionirano z indeksom cen življenjskih potrebščin, ⁴izračunano iz podatkov v SIT.

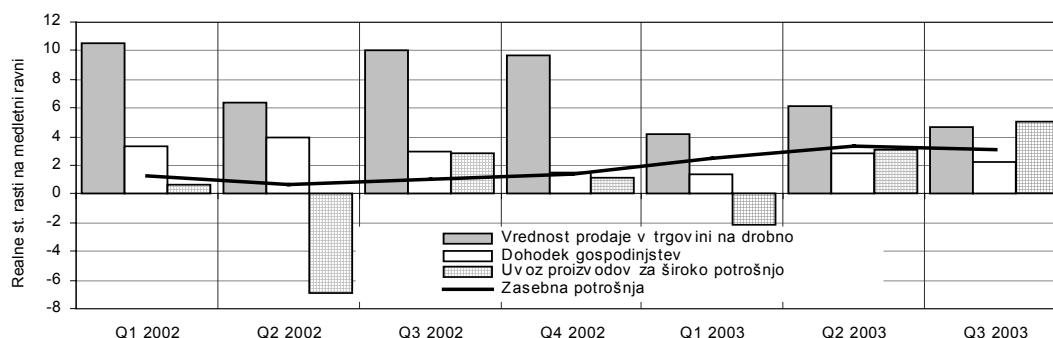
Po treh zaporednih letih skromne rasti se je **rast zasebne potrošnje v letu 2003** postopno okrepila. Medletna rast zasebne potrošnje je v prvem četrtletju leta 2003 po podatkih četrtletnih računov SURS znašala 2.5% in se v drugem še povečala, na 3.3%, ter se tudi v tretjem četrtletju ohranila na relativno visoki ravni 3.1%. Kumulativno je v prvih treh četrtletjih lanskega leta zasebna potrošnja k 2.2-odstotni rasti BDP prispevala 1.6 odstotne točke (73%) in je bila glede na primerljivo predlansko obdobje realno višja za 3.0%.

Krepitev zasebne potrošnje v letu 2003 nakazujejo tudi podatki o uvozu proizvodov za široko porabo ter številu registracij novih avtomobilov. Medletna rast **uvoza potrošnih dobrin** je v drugem četrtletju znašala 3.1%, v tretjem četrtletju pa 5.0%. Podatki Urada za upravne in notranje zadeve o **prvih registriranih osebnih vozilih** kažejo na precejšnje okrepitev v drugem in četrtem četrtletju 2003 (23% oz. 24% rast glede na primerljivo obdobje predhodnega leta), v letu 2003 je bilo registriranih za 15% več osebnih vozil kot v letu prej. Po visokih stopnjah rasti v letu 2002, ki pa so bile v veliki meri posledica nizke osnove iz leta 2001, se je **vrednost prodaje v trgovini na drobno** v prvem četrtletju lani glede na isto obdobje predhodnega leta realno povečala za 4.2%, v drugem četrtletju lani se je realno okrepila za 6.2%, v tretjem četrtletju pa je bila dosežena nekoliko nižja medletna realna rast, ki pa je še vedno relativno visoka (4.7 %).

Iz podatkov BS o **deviznih prilivih in odlivih od potovanj** je razvidno, da je bil porast sredstev, ki so jih slovenska gospodinjstva v prvih devetih mesecih lani namenila za potovanja v tujino večji (nominalno je na letni ravni znašal 7.5%) kot so se v tem času povišali izdatki tujcev pri nas (v prvih treh četrtletjih lani so bili ti večji nominalno za 6.2%), kar je prav tako pozitivno vplivalo na rast zasebne potrošnje rezidentov. Edini indikator, ki je nakazoval bolj umirjeno trošenje gospodinjstev v prvih treh četrtletjih je bil **obračunani DDV končnim potrošnikom**, ki je bil na medletni ravni realno nižji. Ta kazalec ob koncu leta nakazuje na povečanje potrošnje, saj je oktobra na medletni ravni porasel realno za 4%, novembra pa ostal realno na ravni istega meseca predhodnega leta.

Masa izdatkov za **neto plače in nadomestila** po podatkih, ki jih izvajalci plačilnega prometa sporočajo AJPES-u, je v prvih treh četrtletjih lani dosegla 2.3-odstotno realno medletno rast, v enaki primerjavi so **odhodki za transferje posameznikom in gospodinjstvom** po podatkih konsolidirane bilance javnega financiranja realno porasli za 2.2%; skupni dohodek gospodinjstev je bil v navedeni primerjavi realno višji za 2.2%. Od začetka leta 2003 se povečuje medletna stopnja rasti **dolgoročnih posojil gospodinjstvom**, ki je v prvem četrtletju znašala 1.8%, v drugem 3.2% in v tretjem četrtletju 4.4%. Po visokih stopnjah rasti v letu 2002 se je lani rast **prihrankov prebivalstva v bankah** umirila: ob zniževanju obrestnih mer je bila v prvih devetih mesecih lani dosežena glede na isto obdobje leta 2002 precej nižja realna rast varčevanja kot v enaki primerjavi predlani (5.7% oz.19.0%).

Graf. Gibanje zasebne potrošnje in nekaterih agregatov

Viri podatkov: SURS, AJPES, MF, BS, preračuni UMAR. Opombe: glej tabelo.